

Partafelagið

Havnar Fiskacentral

tekur frystigóðs inn.

Frá mánadegi 24. september kann fólk lata vørur inn til goymslu í frystirúmi.

Tíkið verður imóti gerandisdagur kl. 10–5.

Agnild verður tikin inn í størri ella smærri nøgðum eftir avtalu.

Ja lata vit sum vant til einahverja tíð.

Telf. 259.

Telf. 133

Leith, upp til 80.000 kr. fyri Tinganes.

2) Givið verður landsnevndini í hendi at samráðast við harra Mouritzen um keyp av Tinganesi, ið ikki má kosta meiri enn 80.000 kr.

3) Gongur keypið í lag heimilast landsnevndin tingsins vegna at gera lán til rindan av keypsumminni.

Frá minnilutanum J. Patursson Winther og Niclasen):

Málið verður goymt til næstu tingsetu.

Uppskot Dams fall við 7 og uppskotið frá Patursson o. fl. við 10 atkvæðum.

So syrgiligur var endin á hesum stóru nationala máli.

Hver skuldi trúð, at teir so stórnationalt-reypandi fólkaflokksspiðs- ar skulu hava tað á teirra nationalu samvitsku at hava forkomið Tinganesmálinum, so hesin nationali dýrgripur nú liggur á útlendskum kapitalistahondum.

SANNLEIKIN

UM EINA

FÓLKAFLOKKSGØLU

Fiskimenninir á Siglufirði

»Dagblaðið« hevur oyst sjógvin upp við frágreiðingum um, hvussu illa Føroyingar, staddir á Siglufirði í Islandi, hava verið hagræddir av »teim 13«, amtmanni og sendimonnum, hinum danska og hinum føroyska í Reykjavík. Øsingin hevur, sum so mangar aðrar frá teirri síðuni, verið so hardrænd, at mangur maður hevur stúrsað við og hildið sum so: kann tað veruliga vera so galið, sum teir siga frá. Óivað er tað, at enn eru mangir Føroyingar, ið blundandi gloypa alt, ið »Dagblaðið« egnur fyri teir; men eitt sindur varligari átti fólkaflokkstlaðið kortini at farið fram, tí so við og við verða teir Føroyingar, eisini fólkaflokksmenn, fleiri og fleiri, ið hava hug at tevla til agnið. »Dagblaðið« skuldi verið eitt sindur meira ansið.

Sannleikin viðvíkjandi fiskimonnum á Siglufirði er tann, at alt, ið kundi gerast, varð gjørt av lögtingi og amtið og sendimonnum í Islandi fyri at veita hesum monnum hjálp og flutning heim aftur. Tó var tað ein flokkur, ið skammiliga sveik hesar menn — tað var fólkaflokkurin við Th. Petersen, tingformanni, á odda. Fólkaflokkurin við sínum tingfor-

manni hevur ikki rætt hond frá síðu fyri at veita Føroyingum á Islandi hjálp, men hesin sami flokkur er so skamleysur, at hann aftrat hesum ikki smæist fyri við skitnari esing at kasta skarn eftir teim, ið hava gjørt sína skyldu fult út. Um »Dagblaðið« og tess stuðlar rokna við at vinna nakað á slíkan hátt, so kundi tað hent, at teir fóru skeivir.

Hvat er so veruliga farið fram í hesum máli? vildu teir flestu væl spurt, aftaná at hava lisið frammanfyri standandi

Vit skulu leggja alt málið fram fyri lesararnar:

Tað fyrsta, ið hendi var, at Føroya arbeidarafelag 1. august í ár sendi tinguin soljóðandi skriv:

»Til Føroya lögting, Tórshavn.

Tó at arbeidið í bardagatíðini á einstøkum plássum í Føroyum hevur verið nógv, so hevur kortini meginparturin av fólkinum noyðst at gingið við tómun hondum til stórt spell og skaða fyri samfelagið eins og fyri hvønn einstaklingin, ið varð fyri hesi vanlagnu.

Tá islendingar í vár søgdu okkum frá, at teir høvdu brúk fyri hópi av arbeidssfólki, kom hetta okkum væl við, hóast tað hevði verið betur, um Føroya lands-

børnum varð lagað at bjarga sær føðina í landinum, hvat tingið ikki tykist at hava havt stóran ans fyri at fingið í lag. Í túsund tali fóru Føroyingar í summar vestur til Islands. Teir høvdu ikki lætt við at fáa sær flutning um hav, og ein fyrispurningur frá Føroya arbeidarafelag til lögtingsskrivstovuna um at fáa far (»Smiril«) at flyta fólkið, varð ikki væl undir tikið. Mangir reiðarar og skiparar vóru ógvuliga lagaligir og beinasmir, og tey skip, ið leigað vóru til Islands, høvdu skyldu at flyta fólk, og so við og við komu teir flestu arbeidararnir, ið hug høvdu at fara, til Islands.

Tá nakað var liðið út á summarið, kundi Føroya arbeidarafelag ikki skaffa allar teir husasmíðir, jarnsmíðir og sildavinnugentur, ið islendingar høvdu brúk fyri; men so mikið var tá farið úr Føroyum, at t. d. tær føroysku skipasmíðjurnar ikki kundu fáa tað fólk, ið tað høvdu brúk fyri.

Hesir menn, ið fóru vestur um hav at søkja sær vinnu, hava verið landi okkara til stóra innløg i summar, og tað ræður nú um at skipa so fyri, í góðari tíð, at teir fáast heim aftur so við og við sum arbeidið á Islandi fer at minka móti vetri, tí stórt spell verður tað, um teir, ella ein stórur partur av teim, skal noyðast at ganga vinnuleysur á Islandi ein vetur og harvið lissa alla summarfortjenastuna.

Føroya arbeidarafelag skal loyva sær at skjóta uppá, at lögtingið letur »Smiril« flyta heim úr Islandi teir føroysku arbeidararnar.

Sjálvt um ein slík flytan kemur at kosta landinum nakað av peningi, so heldur felagið, at tingið eigur ikki at siggja so nógv uppá tað, tí umvegis er hendan útreiðslan mangar ferðir innasturvunnin. Og neyvan átti hin føroyski arbeidarin at fingið ta fatan, at hitt føroyska landastýrið leggur vertin á, hvat av honum verður, bert tað fær skattin av tí, hann tjenar. — Tað er sjálvsagt, at menn gjalda eitt rimiligt ferðagjald fyri heimferðina.

Vit rokna við, at »Smiril« má gera meir enn ein túsund vestur til Islands eftir fólki, og um so er, at tingið vil lata hann til hesa sigling, so má tað viðgera og avgera spurningin í bræði, so ikki verður ov seint at fyrireika ferðina. Eisini má sum skjótast verða kannað eftir, hvussu mikið fólk skipið kann flyta, og hvussu nógv fólk, ið ynskir at verða flutt heim til Føroyar aftur. Vit ivast ikki í, at um tingið biður umboðsmann

Føroya á Islandi, ið eftir tí, vit hava frætt, hevur sagt upp pláss sít, verða verðandi í Islandi nakað longur og fyrireika heimferð teirra føroysku arbeidaranna, so vil hann, hóast hann man vera vánaligast lenti Føroyingur í Reykjavík, vera so beinasamur at gera hetta fyri landið.

Th. Petersen sat á formannspalli lögtingsins við sínum valdrámannaliði av tólvjavningum uttan um seg, tá hetta skriv varð lagt á tingborð; men trýr nakar, at hann ella hansara málreystu garpar lættu sær so mikið sum ein tumma á fyri at veita nakran dugnad her? Ella trýr nakar, at Th. Petersen virði nakran av teim 6000, ið Føroya arbeidarafelag telur sum limir sínar, so mikið, at hann hirti at svara felagnum?

Nei!

Tað næsta, sum frættist í hesum máli, er, at landsnevndin 24. aug. fær soljóðandi telegram av Siglufirði:

»Háttvirda landsnevnd 40 mans staddir til møti í dag við minst 100 monnum í bakhond ynskja um at tit senda Smiril yvir til Siglufjörð skjótast møguligt. Misslukka sildafiskari avslutta stór vanskilgheit við mati og húsi vit hava prøvað ongan fart bigani vænta svar í morgin — virðingarfyllt Føroyingar norska sjómansheimið Siglufirði«.

Tá hetta telegram kom, hevði fólkaflokkurin sum ringur fuglur »dritið í egðið reidur« og var rýmdur av tingi. Tingið var kortini arbeidslert, men eingin landnevnd var til. Tók tá tann partur av Føroya lögtingi, ið enn kendi á sær ábyrgd fyri landi og fólki, upp samarbeiði við amtið fyri at veita teim neyðstøddu Føroyingunum á Siglufirði hjálp. Skjót hjálp er góð hjálp. Longu dagin eftir (25/8-45) sendi amtið fylgjandi trý telegramm til Islands:

Til Føroyingar á Siglufirði:

»Gesandten Reykjavík og Dalsgaard anmodet om at yde Dem Bistand. Hvis nødvendigt vil Lagtinget forsøge sende Skib efter Dem. Henvend Dem foreløbig til Gesandten«.

Til gesantin í Reykjavík:

»Lagtingets Landsnævnd har fra færøske Fiskere det norske Sømandshjem Siglufjord modtaget følgende Telegram (her er so uppafurtikið fyrrnevnda teleg., 24/8). Lagtinget anmoder Dem om sammen med Dalsgaard 1) yde alle færøske Fiskere som maatte være i Ned Island nødvendig Hjælp til Mad Husly mod Refusion Udgifter

SKIPAFELAGIÐ FØROYAR

TELEFONIR 209 — 171 — 274

TÓRSHAVN

SMØRLIKI! — MØLIN — Tlf. 543 (fimm-fýra-trý) Tórshavn